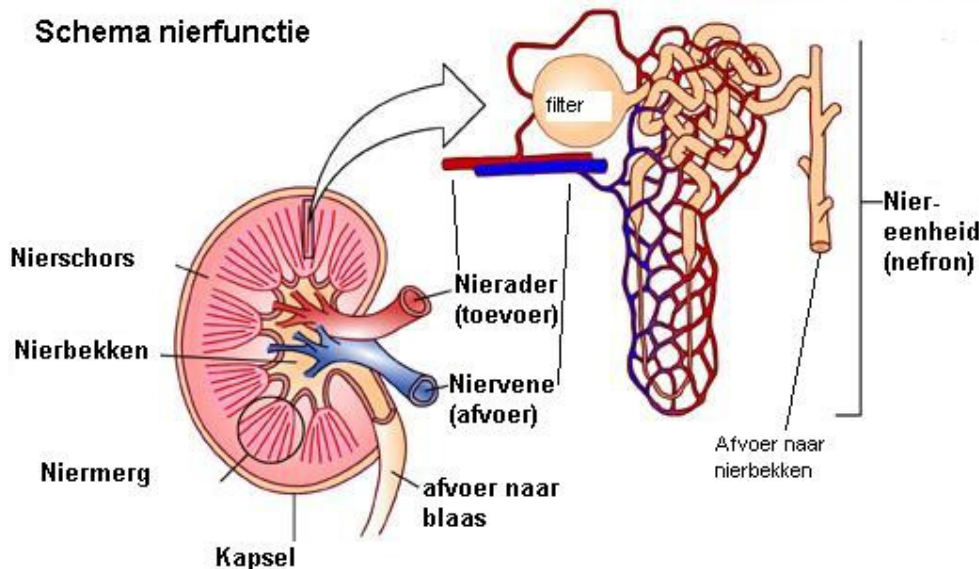

Nierproblemen bij de hond

Inleiding nierinsufficiëntie

Er zijn twee soorten nierfalen, acuut (dus plots ontstaan) of chronisch (langzaam , sluipend) ontstaan.

Een nier bestaat uit duizenden niereenheden (nefronen). Elke nefron is te vergelijken met een gootsteenputje. Het putje is de glomerulus, hier stroomt het water (bloed) doorheen. De zwanenhals is de tubulus, hierin worden belangrijke stoffen heropgenomen en afvalstoffen uitgescheiden. De riolering wordt dan gevormd door het nierbekken.

Bij **acuut nierfalen (ANI)** kunnen de urine afvoerende buisjes (tubuli) urine plots 'verstopt' raken. Deze verstopping kunnen we opheffen door de nieren door te spoelen. Dit doen wij dmv infuus direct in de bloedvaten van uw dier. Dit moeten we soms een paar dagen volhouden, waarbij we regelmatig de nierwaarden moeten controleren in de hoop dat deze gaan dalen. Uiteraard moet ook de primaire oorzaak van de 'verstopping' aangepakt worden, dit zijn soms niertoxische medicijnen infectie, shock of ondertemperatuur.

Bij **chronisch nierfalen (CNI)** daarentegen zijn de meeste (lees >70%) van de niereenheden (nefronen) blijvend beschadigd. Ook in dit geval is flink spoelen via een intraveneus infuus aangewezen. Vaak knappen deze dieren enorm op. Meestal is er geen oorzaak voor de CNI te vinden. Naarmate er meer nefronen hun functie verliezen en de doorbloeding van de nieren afneemt ontstaan er geleidelijk klachten zoals meer drinken, meer plassen, bloedarmoede en verhoogde gehalten aan ureum, creatinine en fosfor in het bloed. De ziekte verloopt onomkeerbaar en progressief.

Symptomen:

Meestal komt de chronische nierpatiënt bij ons binnen met enige tijd klachten van veel drinken en veel plassen, slechte eetlust, sufheid , vermageren, braken en/of diarree. Bij klinisch onderzoek kunnen de volgende zaken opvallen: slechte lichaamsconditie, slechte vacht, stinkende mondgeur, bleke slijmvliezen (bloedarmoede), uitdroging en kleine onregelmatige nieren te voelen in de buik. Echter lang niet alle symptomen zijn

aanwezig bij iedere patiënt!

Honden met acuut nierfalen daarentegen hebben juist vaak minder urineproductie dan normaal en vertonen geen bloedarmoede. Het kan zeer lastig zijn om CNI en ANI van elkaar te onderscheiden. ANI is potentieel omkeerbaar en CNI niet.. Meestal komen dieren met ANI binnen met acuut ontstaan van sloomheid, niet willen eten, braken en soms diarree. Meestal plassen deze dieren minder dan normaal. Soms zijn deze dieren uitgedroogd en ze kunnen ondertemperatuur hebben.

Diagnose

Er wordt door ons altijd naar het hele dier gekeken, de nierwaarden bij het bloedonderzoek zeggen niet alles, hoe de hond het klinisch doet is ook enorm van belang. De meest belangrijke nierwaarden zijn ureum en creatinine, dit zijn giftige afbraakproducten van eiwitten die in de nieren moeten worden uitgescheiden en zodoende in de urine moeten belanden. Indien de nieren deze taak niet meer goed kunnen uitvoeren stijgen de gehaltes aan deze giftige afvalstoffen in het bloed. Deze stijging op zich kan dan weer andere klachten veroorzaken.

De nieren hoeven dus niet altijd de veroorzaker van de afwijkende bloedwaarden te zijn. De waarden kunnen ook stijgen als het dier bv uitgedroogd is, of juist wanneer het niet kan plassen tgv een probleem van de lagere urinewegen.

Er is ook goed nieuws, er zijn ook andere ziekten die kunnen lijken op CNI, maar een betere prognose hebben. Zelfs acuut nierfalen is regelmatig succesvol te behandelen. Daarnaast moet men denken aan uitdroging, schildklieraandoeningen, ziekte van Addison, enz,

Behandeling:

INFUUS:

Met vloeistof in de bloedader. Gedurende ongeveer 2 dagen. Met aanzienlijke hoeveelheden!. Een hond van 20 kg, krijgt bv 1,5 - 2 liter infuus per dag! Er moet uiteraard wel gelet worden op de urineproductie, het kan voorkomen dat het dier niet meer kan plassen, dan is spoelen uiteraard erg link.

MEDICATIE TEGEN DE MISSELIJKHEID:

indien nodig, afhankelijk van het dier. Maagzuurremmers, antibraakmiddelen en maagwandbeschermers kunnen overwogen worden

ETEN STIMULEREN:

Tijdens de eerste, kritieke periode als het dier helemaal niet eet mag het dier verwend worden met lekker eten. Eten op zich is op dat moment belangrijker dan een speciaal nierdieet. Eetlustopwekkende middelen en trucs kunnen worden ingezet (eetlust opwekkende medicatie, opwarmen, uit de hand, kleine porties).

NIERDIEET:

Indien het dier wel eet, kun je het langzaam laten wennen aan het nieuwe nierdieet. De prognose van dieren met dieet is aanzienlijk beter dan bij dieren op de normale

hondenvoeding. Echter als het dier absoluut weigert het 'Renal' dieet te eten is het belangrijker dat hij/zij überhaupt eet.

FOSFAATBINDERS:

Bij honden met CNI kan het fosfaatgehalte in het bloed te hoog zijn. Dit kan worden verminderd via het nierdieet, dat fosfaat-arm is. Maar er kunnen additioneel ook fosfaatbinders gegeven worden. De progressie van de ziekte kan hierdoor enigszins worden afgeremd.

BLOEDDRUK:

veel honden met CNI hebben ook last van een verhoogde bloeddruk. Deze aandoening kan worden behandeld met ACE remmers. Hiermee wordt pas gestart na het infuusbeleid. Deze ACE remmers kunnen ook gebruikt worden om eiwit verlies via de nieren te beperken.

Prognose

Eigenaren willen vaak graag direct bij aanvang van de infuustherapie een indicatie van de kansen van het dier, dit is echter enorm moeilijk. De hoogte van de aanvangs bloed waarden zegt nl niet alles over de uiteindelijke overlevingskansen van het dier. Pas na ongeveer 48uur flink spoelen kan aan de hand van klinische resultaten en de bloeduitslag een inschatting gemaakt worden. Zijn de bloedwaarden gezakt? Is het dier opgeknapt, begint het weer te eten en drinken en braakt het niet, dan kun je voorzichtig positief zijn en evt de behandeling voortzetten. Echter als er na 2 dagen geen enkele reactie is, dan is euthanasie de beste optie.

Helaas worden de nieren bij CNI niet meer beter. Nefronen die verloren zijn gegaan kunnen niet meer vervangen worden. Maar we kunnen er wel voor zorgen dat uw huisdier een goed leven krijgt! De prognose is onder andere afhankelijk van het ureumgehalte na 2 dagen infuus en medicatie. Het is lastig te voorspellen hoe lang de functie van de nieren voldoende zal blijven. Wel weten we dat de achteruitgang van de nierfunctie geremd kan worden met de juiste behandeling en dat uw huisdier dan nog jaren een goede kwaliteit van leven kan hebben!

Chronisch nierfalen is een van de meest voorkomende chronische aandoeningen bij gezelschapsdieren, helaas, want elke patiënt met chronische nierinsufficiëntie (CNI) zal uiteindelijk aan de gevolgen van de ziekte overlijden, tenzij ze voor die tijd aan iets anders overlijden uiteraard. De gemiddelde overlevingstijd na de diagnose is 9 maanden, met een spreiding van enkele dagen tot 21 maanden. Het is daarbij van belang om dieren die worden behandeld met CNI op regelmatige basis de nierfunctie te blijven controleren om de therapie daar waar nodig bij te sturen.

Het doel van de dierenarts bij de behandeling is uw dier nog zo lang mogelijk een kwalitatief zo goed mogelijk leven te bieden. Soms is de situatie echter dermate uitzichtloos dat euthanasie de beste manier om het dier te helpen.

Bronvermelding:

Gelre dierenartsen

Dierenkliniek Lichtenvoorde

Tom van Wijk, dierenarts